

Historik Zbořil: Hranice Ruska definovali Gruzíнец Stalin a Ukrajinec Chruščov

- CZ24 News | 14. dubna 2023

V našem historickém okénku bychom si mohli připomenout něco o Krymu, od kdy je vlastně ruský, když se o něm stále tak mluví. A naposledy brazilský prezident řekl, ať se už konečně „ten“ Zelenskij Krymu vzdá.

Co nám k tomu můžete říct pane Zbořile?

„Skutečně v tomto roce je 240. výročí připojení Krymu k ruskému Impériu, ruskému Samoděržaví. A nejenom Krymu, ale oblastí na severním břehu Černého moře v letech pokračující ruské expanze jako části rusko-tureckých války. Bylo to v roce 1783 o Velikonocích, svátcích, které jsou v pravoslavném světě svátkem mnohem významnějším než Vánoce nebo svátky sv. Ducha. Tato proklamace carevny Kateřiny II. se tehdy považovalo za definitivní, věčné. Souviselo s definitivní porážkou upadajícího chazarského chanátu, respektive té jedné ze čtyř částí Zlaté hordy, která od 13. století ovládala velkou část Ruska nebo tam alespoň uplatňovala svůj politický i ekonomický vliv.

Chování Kateřiny II. je pro nás zajímavé tím, že vlastně nebyla Ruska, stala se ruskou Velkokněžnou, když přistoupila na pravoslaví, ale pocházela z dnešního polského Štětína, tehdy ještě části pruského státu a byla vychována k německé spořádanosti. Ale byla také obdivovatelkou evropského osvícenství a počátkem jakéhosi osvícení Ruska možná mnohem zajímavějšího, než p které se snažil Petr Veliký. Petr Veliký byl monumentální postava do velkých dějin Ruska, ale Kateřina II. se dokázala adaptovat na ruské poměry, ovládala především vojensko-politickou část ruské politiky, knížete Orlova a knížete Potěmkina, které my známe tady z legračních historizujících příběhů. Byli to ale oba významní evropští politici a Kateřina s jejich pomocí vstoupila nebo přivedla Rusko do Evropy, do evropské politiky,” říká Zdeněk Zbořil v rozhovoru pro Prvnizpravy.cz.

Hranice ruského impéria se překreslovaly stále...

„Abychom nezapomněli, tak za vlády Kateřiny II. se také překreslovaly hranice ruského Impéria nejenom v oblasti Černého moře a na Krymu, ale také došlo k třetímu dělení Polska a vlastně k zániku Polského království a dalšímu posunu hranic v oblasti, které dnes říkáme Ukrajina.

Při nedávném konfliktu okolo Kyjevsko-pečerské lávry, jeden z těch, který bránil vyhnání mnichů z tohoto kláštera, říkal „naše Kyjevsko-pečerská lávra zde byla dříve než Ukrajina“. To znamená, že ještě v 18. století se princip národnostní, tedy ukrajinský nebo ruský, uplatňoval jako zemský nacionalismus. To znamená, že všichni byli „ruští“ Ukrajinci, „ruští“ Litevci, „ruští“ Kazaši a dalších více než devadesát státem uznaných „národností“. Tak to také existovalo ještě v dobách Sovětského svazu. Mimochodem, jehož hranice definoval v roce 1935-36, v textu nové ústavy, považované některými evropskými politiky za demokratickou, definitivně odmítající ideologii světové revoluce, neruský politik původem z Gruzie - Josef Vissarionovič Stalin,” upozorňuje Zdeněk Zbořil.

Podrobnější analýzu si můžete poslechnout v následujícím rozhovoru Zdenka Zbořila:

Zdroj: FB První Zpravy